

IV 1998

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pancernej Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 85 22 165
e-mail: fezak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 15 25 127; REGON 370532739
KRS 0000041692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

adres
Poznań

pułk AK
Poznań

BOBKOWSKA Irena

ps. „Maria”

BOBKOWSKA Maria

ps. „Anna”

951/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — BOBKOWSKA Irena

ps. „Maria”

BOBKOWSKA Maria

ps. „Anna”

I/1. Relacja ✓ k. 4, s. 1-4

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 — inne...

IV. Korespondencja ✓

V. Nazwiskowe karty informacyjne ↓

VI. Fotografie *brak*

I/1 Relacja

- Biogram Jowey Bobkowskiej [b. autora], [b. d.] ryps, kopia,
k. 2, s. 1-2 + duplikat
- Biogram Marii Bobkowskiej [b. autora], [b. d.] ryps, kopia,
k. 2, s. 3-4 + duplikat

BOBKOWSKA Irena ps. "Maria", - żołnierz Armii Krajowej

korrektorka, c. Wojciecha Bobkowskiego, pracownika kolejowego i

konstytucji z Gościńskich.

Ur. 19 lipca 1919 r. w Poznaniu. Uczęszczała do Wszechnicy im. Dąbrowski

do 1936 r., a następnie do Szkoły Przemysłowej. a rok przed

wybuchem wojny podjęła pracę zawodową w prywatnym biurze w Pozna-

niu. Jako uczennica szkolna była członkinią organizacji Pracy Spo-

łeczności Kobiet do obrony kraju /PWA/ i została

5. przeszkolona na kursach tejże organizacji. Pod koniec 1942 r. na-

wiązała kontakt poprzez siostrę Marię Anielę z Wojskową Służbą

Kobiet działającą na terenie miasta i Okręgu Poznań od początku

1940 r. pod kierownictwem pani Marii Marszałkowskiej /Kaniwskiej.

Całkowicie w Wielkopolsce była pracą wywiadowczą w zakresie

1. życia gospodarczego, działalności polowej wroga i jego przebiegu

3. zbrojenistego. W maju 1943 r. Irena Bobkowska została skierowana

przez Urząd Sądzenia do niemieckiej fabryki broni i amunicji

DAI - Deutsche Waffen und Munitionsfabrik w Bornhau przy

ul. Götterstraße, a po zakończeniu do Oddziału Poznań-Główny.

Majsterkowała przy kontroli jakości gіль, a następnie w biurze

odbiorczym, gdzie miała dostęp do dokumentacji technicznej i

produkcyjnej wytwarzanych elementów /ściśle tajne/. Zdobyte mate-

riały na polecenie siostry były przekazywane Marii Wierzejew-

skiej również zatrudnionej w DAI.

Na skutek dekonspiracji siatki wywiadowczej I.B. została areszto-

wana, a 19 kwietnia 1943 r. i osadzona w Doku Służb, a po tygodniu

w Forcie VII. Ponieważ Gestapo nie było kompetentne do wyrokowania

w sprawie czynów popełnionych na szkodę bezpieczeństwa państwa i

jego sił zbrojnych przekazano Irenę Bobkowską do dyspozycji

Tribunału Ludowego w Berlinie 9 listopada 1943 r. została ona

wysłana do więzienia śledczego w Lipsku gdzie oczekiwała

na rozprawę sądową. 27 marca 1945 r. nadprokurator Rzeszy przy
Tribunale Ludowym w Berlinie sporządził akt oskarżenia ale na
skutek kończących się działań wojennych do rozprawy nie doszło
i Irene S. została wyzwolona przez armię amerykańską.

Po opuszczeniu niemieckiego, w oczekiwaniu na powrót do kraju przeby-
wała w Obozie Wojskowym nr 139 w Northelmie, a potem w Getyndze,
gdzie pomagała w pracach bluzowych oraz kierowała dożywianiem
polskich dzieci szkolnych do lutego 1946r. Wróciła do kraju
6 marca 1946r. W maju 1946r. podjęła pracę korektorki "Głosu
Wielkopolskiego", a następnie "Gazety Pomorskiej". Jako kierownic-
ka korekty prasa na emeryturę 31 lipca 1978r.

Bibliografia:

1. OIRBN Pom. materiały śledcze. OK 2/70r.
2. "Czy nie odessy z łazek egzotycznych? Historia kobiet polskich w
II wojnie światowej". W: "Wzrost i rozwój" miesięcznik Wielkopolski,
Kielce i Łódź, sierpień 1974.
3. "Podległa ocłonych. Historia niemieckich ofiar wojennych
najniekiedy w Wielkopolsce". W: "Wzrost i rozwój" miesięcznik
Wielkopolski, Łódź, sierpień 1974.

BOBKOWSKA Irena ps. "Maria", - żołnierz Armii Krajowej
 korektorka, c. Wojciecha Bobkowskiego, pracownika kolejowego i
 Konstancji z Gościńskich.
 Ur. 19 lipca 1919 r. w Poznaniu. Uczęszczała do Uczelni im. Dobrzyńskich
 do 1936 r., a następnie do Szkoły Przemysłowej. a rok przed
 wybuchem wojny podjęła pracę zawodową w prywatnym biurze w Pozna-
 niu. Jako uczenica szkolna była członkinią organizacji Przesposo-
 bienia Kształk Wojskowego Kobiet do obrony kraju /P.W.K./ i została
 5. przeszkolona na kursach tejże organizacji. Pod koniec 1942 r. na-
 wiązała kontakt poprzez siostrę Marię Anielę z Wojskową Służbą
 Kobiet działającą na terenie miasta i Okręgu Poznań od początku
 1940 r. pod kierownictwem kpt. Marii Marszałkowskiej/Kaniewskiej.
 Celem W.S.K. w Wielkopolsce była praca wywiadowcza w zakresie
 życia gospodarczego, działalności wojennej wroga i jego przemyślnego
 3. zbrojeniowego. W maju 1940 r. Irena Bobkowska została skierowana
 przez urząd zatrudnienia do niemieckiej fabryki broni i amunicji
 DWA - Deutsche Waffen und Munitionsfabrik w Poznaniu przy
 ul. Górnego Włosa, a po półtora roku do Oddziału Poznań-Śródmieście.
 Najpierw pracowała przy kontroli jakości gila, a następnie w biurze
 odbiorczym, gdzie miała dostęp do dokumentacji technicznej i
 produkcyjnej wytwarzanych elementów /ściśle tajne/. Zdobyte mate-
 riały za pośrednictwem siostry były przekazywane Marii Wierzejew-
 skiej również zatrudnionej w DWA.
 Na skutek dekonspiracji siatki wywiadowczej I.S. została areszto-
 wana 19 kwietnia 1943 r. i osadzona w Domu Żołnierza, a po tygodniu
 w Forcie VII. Ponieważ Gestapo nie było kompetentne do wyrokowania
 w sprawie czynów popełnionych na szkodę bezpieczeństwa państwa i
 jego cel strategiczny przekazano Irenę Bobkowską do dyspozycji
 Trybunału Ludowego w Berlinie 11 listopada 1943 r. została o a
 wywieziona do więzienia śledczego w Lipsku, gdzie oczekiwano

na rozprawę sądową. 27 marca 1945 r. nadprokurator Aessey przy Trybunale Ludowym w Berlinie sporządził akt oskarżenia ale na skutek kończących się działań wojennych do rozprawy nie doszło i Irena S. została wyzwolona przez armię amerykańską.

Po opuszczeniu więzienia, w oczekiwaniu na powrót do kraju przebywała w Obozie Wojskowym nr 138 w Northelmie, a potem w Getyndre, gdzie pomagała w pracach biurowych oraz kierowała dożywianiem polskich dzieci szkolnych do lutego 1946r. Wróciła do kraju 8 marca 1946r. W maju 1946r. podjęła pracę korektorki "Głosu Wielkopolskiego", a następnie "Gazety Poznańskiej". Jako kierowniczka korekty prasa na emeryturę 31 lipca 1978r.

Bibliografia:

1. OKBZH Poznań. Materiały śledstwa. OKB 2/70r.
2. "Czy nie odessy w urok zapomnienia. Opinia kobiet polskich w II wojnie światowej". Marian Sołnicki, Dzienniki Wielkopolskie, Książka i Piśmielnictwo, Warszawa 1976.
3. "Pamiętniki ocalonych. Wspomnienia więźniów hitlerowskich niżej kad 1 w Wielkopolsce". Halina Barancka, Głęboka kobieta. Tytuł i inne Poznańskie 1987.

BOBKOWSKA Maria Awiela, ps. "AWA", - żołnierz Armii Krajowej,
lekarz medycyny-chirurg.

Córka Wojciecha Bobkowskiego, pracownika kolei i Kolekcji z
Gościwiaków.

Ur. 2 lipca 1921 r. w Poznaniu, w okresie międzywojennym uczęszczała do gimnazjum w Poznaniu gdzie należała do Organizacji
Przysposobienie Wojskowe Kobiety do obrony kraju /PZK/.

W czasie okupacji niemieckiej została skierowana do pracy
w fabryce broni i amunicji DWA /Deutsche Waffe u. Kurtilde's-
fabrik/ przy ul. Sokoła Włda. Na pośrednictwem Marii Wierzejow-
skiej Sobczak, również b. żołnierzki przedwojennego P.W.K. zosta-
ła wciągnięta do pracy konspiracyjnej w Wojskowej Służbie
Kobiet działającej na terenie miasta i okragu Poznań od
początku 1940 r. pod kierownictwem kpt. Marii Marszałkowskiej
Kawigalskiej i podległej komendzie w P.W.K. w Komendzie
Odcinaj Służby /S.S./ przy ul. Włda Włda, Silesia P.W.K. w Wielkopole
stała była przez wydziałowca w szeregach życia gospodarczego,
działalności wojennej przez i jego przemysł wojenny.

"AWA" była pomocniczo zatrudniona przy maszynie obróbki gipsu.
Ze względu na pracę konspiracyjną jeździła do biura w tym samym
oddziale. Tam miała potrzebę zdobywania danych o produkcji działa-
ła oraz kontaktowała się z szarymi Polakami na których rów-
nież otrzymywała wiele materiałów, rysunków, a nawet poszczegól-
nych elementów, składających się na całość wytwarzanych
produktów.

Ze skutku konspiracyjnej siatki została aresztowana przez Gestapo
2 maja 1943r. i osadzona początkowo w Domu Żołnierza, a na-
stępnie w celi 17 Fortu VII w Poznaniu. Powiewała Gestapo nie
było kompetentne do wyroczania w sprawie czynów popełnionych

Na szkodę bezpieczeństwa państwa i jego sił zbrojnych przekasała Marię Anielę Bobkowską do Dyspozycji Trybunału Ludowego w Berlinie. 9 listopada 1943 r. została ona wywieziona do więzienia śledczego w Lipsku gdzie oczekiwała na rozprawę.

27 marca 1945r. Nadprokurator Rzeszy przy Trybunale Ludowym sporządził akt oskarżenia. Na skutek kończących się działań wojennych do rozprawy nie doszło i "Ania" została wyzwolona przez wojska amerykańskie, w dniu 19 kwietnia 1945r.

po opuszczeniu więzienia podjechała na powrót do Jasaju w obecności wojskowym 132 w Berthelsdorf i nastąpiła w Göttingen, gdzie przez około 3 miesiące miała być leczona z powodu wyczerpania.

9 marca 1946 r. powróciła do Poznania. Podjęła pracę w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i zajęła się na wieloletnie kursy naturalne. Świadectwo dojrzałości otrzymała w 1947r. W październiku 1953 uzyskała dyplom lekarza w Szkole Akademii Medycznej w Poznaniu i została skierowana do pracy w Szpitalu Powiatowym w Kościanie. W 1953 zdobyła specjalizację w zakresie chirurgii I i II stopnia. W r. 1963 przebrała na chirurga i dyrektora szpitala w Szawocinie, w r. 1964 jako zastępca ordynatora w Szpitalu Powiatowym w Ławicy i szefowała jako ordynator i kierownik Szpitala Węsierskiego w Szklarskiej Porębie, a od 1969 r. pracuje w Oddziale Chirurgicznym w Polstyku gdzie ostatnio ze względu na wiek prowadzi Poradnię Chirurgiczną.

Bibliografia:

1. GAZETA Poznań, Materiały śledztwa „Syg”. OKP 2/70r.
2. "By nie odeszły w erok zapomnienia. Udział kobiet polskich w II wojnie światowej". Maria Wodnicka, Działacski Wielkopolskie. Książka i Wiedza, Warszawa 1976.
3. "Pamiętniki ocalałych. Wspomnienia więźniów hitlerowskich miejsc kazi w Wielkopolsce". Halina Serwicka, Schemat kobiet. Wydawnictwo Poznańskie 1983.

BOSKOWSKA Maria A'niela, ps. "A'niela", - żołnierz Armii Krajowej,
lekarz medycyny-chirurg.

Córka Wojciecha Boskowskiego, pracownika kolei i Kolektarstwa
Gościwiaków.

Dr. 2 lipca 1941 r. w Poznaniu, w okresie międzywojennym uczestniczyła do gromadzenia w Poznaniu gdzie należała do Organizacji
Przysposobienia Wojskowego Kobiet do obrony kraju /PWK/.

W czasie okupacji niemieckiej została skierowana do pracy
w fabryce broń i amunicji DMW /Deutsche Waffen u. Munition-
fabrik/ przy ul. Górnego Włosa. Za pośrednictwem Marii Wierzejew-
skiej Sobczak, również b. członkini przedwojennego P.W.K. zosta-
ła wciągnięta do pracy konspiracyjnej w Wojackiej Służbie
Kobiet działającej na terenie miasta i okolicy Poznania od
początku 1940 r. pod kierownictwem kpt. Marii Kossakowskiej
Kawłowskiej i podległej bezpośrednio szefowi W.S.K. w Komendzie
Głównej SZP/WSK/AM ncz/pak Marii Wittak, szefowi W.S.K. w Wielkopole-
nie była pracownikiem wydziału w zakresie życia gospodarczego,
działalności wojennej wrogu i jego przemyśle zbrojeniowym o.
"A'niela" była początkowo zatrudniona przy maszynach obróbki gipsu.
Po wypadku przy pracy przeniesiono ją do biura w tym samym
oddziale. Tam miała możliwość zdobycia danych o produkcji dzia-
ła oraz kontaktowała się z zaufanymi Polakami od których rów-
nież otrzymywała wiele materiałów, rysunków, a nawet poszczegól-
nych elementów, składających się na całość wytwarzanych
produktów.

Ze skutku dezorganizacji siatki została aresztowana przez Gestapo
po 2 maja 1943r. i osadzona początkowo w Domu Żołnierza, a na-
stępnie w celi 17 Fortu VII w Poznaniu. Policja Gestapo nie
była kompetentna do wyrokowania w sprawie osób politycznych

Na skądę bezpieczeństwa państwa i jego sił zbrojnych przesłano Marię Annę Bobkowską do Dyspozycji Trybunału Ludowego w Berlinie. 9 listopada 1945 r. została ona wywieziona do więzienia śledczego w Lipsku, gdzie oczekwała na rozprawę.

27 marca 1945 r. Podprokurator Rzeszy przy Trybunale Ludowym sporządził akt oskarżenia. Na skutek kończących się działań wojennych do rozprawy nie doszło i "Anna" została wyzwolona przez wojska amerykańskie, w dniu 19 kwietnia 1945 r.

Po opuszczeniu więzienia oczekiwano na powrót do kraju w otoczeniu wojskowym 133 w Fort Steinfurt w Getyngie, gdzie przez około 3 miesiące miała być leczona z powodu wyczerpania.

W marcu 1946 r. powróciła do Poznania. Podjęła pracę w Zakładzie Bezpieczeństwa Społecznego i zapisała się na wieczorowe kursy naturalistyczne. Świadectwo dojrzałości otrzymała w 1948 r. W październiku 1953 uzyskała dyplom Lekarski w Szkole Akademi Medycznej w Poznaniu i została skierowana do pracy w Szpitalu Powiatowym w Kościanie. W 1963 zdobyła specjalizację w zakresie chirurgii I i II stopnia. W r. 1963 pracowała ko chirurg i dyrektor szpitala w Szamocińcu, w r. 1964 jako zastępca ordynatora w Szpitalu Powiatowym w Rawiczu i równocześnie jako ordynator i kierownik Szpitala Więziennego w Zakładach Karnych, a od 1969 r. pracuje w Oddziale Chirurgicznym w Wolstyńcu gdzie ostatnio ze względu na wiek prowadzi Poradnię Chirurgiczną.

Bibliografia:

1. OKRZEŃ Poznań. Materiały śledztwa „Byg”. OKR 2/70r.
2. "By nie odosły w mrok zapomnienia. Udział kobiet polskich w II wojnie światowej". Maria Wodniak, Działowski Wielkopolskie, Książka i Pielęga, Warszawa 1976.
3. "Pamiętniki ocalałych. Wspomnienia więźniów hitlerowskich miejsc kaźni w Wielkopolsce". Halina Sarnecka, "Gabe" o kobiet. Wydawnictwo Pomorskie 1983.

GARCZYN 1928 ~1998

Powiatowy Ośrodek Szkoleniowo - Wypoczynkowy
im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
Garczyn, 83-400 Kościerzyna, skr. poczt. nr 50, tel./fax 686-40-98

MEMORIAŁ
Generał Marii Wittek

Toruń, dnia 10. 08. 2000 r.

Szanowna Pani

Ilana Bobkowska

Szanowna Pani, Droga Pewiaczko,

Powiatowy Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy w Garczynie, organizuje na terenie naszego pięknego obozu PWK, II powojenny Zjazd Garczyniaków, na który serdecznie zaprasza przede wszystkim nas pewiaczki.

Dla pewiaczek oraz osób im towarzyszących udział w zjeździe będzie bezpłatny. Organizatorzy zapewniają nocleg (w ogrzewanych pomieszczeniach), pełne wyżywienie oraz dojazd ze stacji Kościerzyna do garczyńskiego Ośrodka. Udział w zjeździe może być krótszy lub dłuższy, szczególnie jednak zależy organizatorom na udziale pewiaczek w sobotnich uroczystościach, które przedstawiono w załączonym programie Zjazdu.

Jeżeli wyraża Pani chęć wzięcia udziału w Zjeździe prosimy, w imieniu organizatorów o pisemne bądź telefoniczne zgłoszenie swojego akcesu na adres/tel. garczyńskiego Ośrodka. Takie zgłoszenie spowoduje wysłanie Pani imiennego zaproszenia.

W imieniu Memoriału Generał Marii Wittek zachęcamy do skorzystania z zaproszenia, abyśmy mogli powspominać nasze młodzieńcze lata.

Honorowa Przewodnicząca Memoriału

Elżbieta Zawacka

Elżbieta Zawacka
Przewodniczka PWK

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-186
87-100 TORUŃ

L. ob. 2678/USK

POLSKA B

~~DRUKI 1939 OKRĘG POMORSKI 1945 ELŻBIĘTY~~

Wzrost

Szanowna Pani
Irena Bobkowska
ul. Gutenberga 5 m 21
Poznań

Akt oskarżenia nadprokuratorska przy Try-
bunale Ludowym w Berlinie dotyczący
Marii Wierzejewskiej, Anieli Bobkowskiej,
Ireny Bobkowskiej, Jadwigi Sobczek, Stanisławy
Skoczyńskiej.

zob. :

Teczka problemowa, 1, 229.

Ms 98

BOBKOWSKIE

Irena Maria

